

KHÚC GIÁC KÉM CÓ THỂ LÀ DẤU HIỆU CỦA BỆNH ALZHEIMER

Theo một nghiên cứu qui mô lớn của các nhà khoa học Mỹ, những người gặp khó khăn trong việc cảm nhận các mùi thông thường, như hành, chanh, quế...có thể đang có dấu hiệu đầu tiên của bệnh Alzheimer. Phát hiện mới này có thể giúp

Theo một nghiên cứu qui mô lớn của các nhà khoa học Mỹ, những người gặp khó khăn trong việc cảm nhận các mùi thông thường, như hành, chanh, quế...có thể đang có dấu hiệu đầu tiên của bệnh Alzheimer. Phát hiện mới này có thể giúp hình thành các phương pháp thử nghiệm khứu giác để xác định nguy cơ mắc bệnh Alzheimer – nguyên nhân gây tử vong đứng hàng thứ 4 đối với người cao tuổi.

Alzheimer là bệnh suy thoái thần kinh não bộ, gây ra sự sa sút trí tuệ ở người cao tuổi. Bệnh này phá hủy dần dần trí nhớ cũng như khả năng suy nghĩ, nhận thức, giao tiếp và sinh hoạt hàng ngày.

Trong nghiên cứu này, 600 người trong độ tuổi từ 54 đến 100 được yêu cầu phân biệt 12 mùi quen thuộc: hành, chanh, quế, tiêu đen, chocolate, hoa hồng, chuối, dứa, xà bông, chất pha loãng sơn, xăng và khói. Khi người từng mùi nói trên, người tham gia thử nghiệm nghe các câu hỏi được đọc lớn và sau đó chọn 1 trong 4 đáp án về tên mùi được ghi sẵn trên 1 tờ giấy.

Kết quả thử nghiệm cho thấy trong tổng số người nói trên, 25% đã nhận biết chính xác tất cả các mùi hoặc chỉ sai 1 lần duy nhất; 50% người đúng ít nhất 9 mùi; và 25% còn lại chỉ nhận ra được từ 8 mùi trở xuống.

Tất cả 600 người này đều được thử nghiệm về chức năng nhận thức 21 lần mỗi năm trong suốt 5 năm, và 1/3 trong số đó đã có ít nhất một rối loạn nhẹ về trí nhớ và tư duy.

Khả năng khứu giác bị suy yếu có thể là dấu hiệu sớm của bệnh Alzheimer (Ảnh: abc.net.au)

Ở những người phạm ít nhất 4 lỗi trong các thử nghiệm về mùi, nguy cơ xảy ra những rối loạn nhận thức tăng 50% so với ngưỡng người phạm không hơn 1 lỗi. Những người phân biệt mùi kém cũng có nguy cơ cao hơn trong việc phát sinh bệnh Alzheimer từ những khiếm khuyết nhẹ của chức năng nhận thức.

Sau khi loại trừ ảnh hưởng của những yếu tố như tuổi, giới tính, học vấn, tiền sử đột quỵ và hút thuốc lá, các chuyên gia nhận thấy kết quả thử nghiệm vẫn không thay đổi: những ai có khả năng kém hơn trong việc nhận biết mùi thì sẽ có nguy cơ cao hơn về rối loạn nhận thức.

Theo các nhà khoa học, những thương tổn cực nhỏ được xem là dấu hiệu của bệnh Alzheimer xuất hiện trước nhất trong vùng não có chức năng kiểm soát khứu giác.

Vì thế, nhóm nghiên cứu cho rằng thử nghiệm khứu giác có thể là công cụ quan trọng để phát hiện sớm bệnh này, từ đó tìm cách làm chậm lại hoặc chặn đứng sự phát triển của bệnh cũng như tình trạng mất trí nhớ nghiêm trọng do bệnh gây ra.

Nhận xét về nghiên cứu này, ông Robert Franks, chuyên gia về não và mùi của trường Đại học Cincinnati, nói: “Nghiên cứu này rất có ý nghĩa vì nó dựa trên cơ sở giải phẫu học”.

Theo ông, những nghiên cứu khác cũng cho thấy việc mất khả năng ngửi mùi có liên quan đến bệnh Alzheimer, nhưng đây là nghiên cứu đầu tiên về khả năng khứu giác của những người khỏe mạnh trong suốt 5 năm bằng nhiều xét nghiệm thực tế để phát hiện dấu hiệu của sự sa sút trí tuệ.

Trưởng nhóm nghiên cứu, tiến sĩ Robert Wilson, thuộc Trường Đại học Rush ở Chicago, cho rằng không nên quá hoảng hốt trước hiện tượng suy yếu khả năng khứu giác. Ông nói: “Không phải tất cả những ai phân biệt mùi kém đều gặp rắc rối về nhận thức”.

Bà Claire Murphy, chuyên gia về bệnh Alzheimer ở trường Đại học bang San Diego, cũng khuyên những người cao tuổi nên thông báo cho bác sĩ biết về việc mất khả năng nhận biết mùi. Việc suy yếu khả năng khứu giác như thế có thể xuất phát từ một khối thịt thừa (polyp) trong mũi hoặc do viêm xoang. Bà nói: “Nếu một người già mà vẫn còn có khứu giác tinh nhạy thì đó là một dấu hiệu rất tốt cho khả năng nhận thức”.

Nghiên cứu này được thực hiện với sự tài trợ của Viện nghiên cứu Lão hóa quốc gia Hoa Kỳ và Sở Y tế công cộng bang Illinois.

Kết quả nghiên cứu của tiến sĩ Wilson và các cộng sự đã được công bố ngày 02/07/2007 trên Archives of General Psychiatry (Tài liệu Tâm thần học tổng quát) ở Hoa Kỳ.

Quang Thịnh